

YAZMA ÖĞRETİMİ

Gülhanım Ünsal

Özet

Yabancı dil öğretiminde, dört temel dil becerisinin en sonuncusunu yazma becerisi oluşturmaktadır. Dil öğretiminde sözlü iletişim kadar yazılı iletişim de önemlidir ve bu becerinin geliştirilmesine en az konuşma öğretimi kadar önem verilmesi gerekmektedir. Biz bu nedenle yazma öğretiminin önemini vurgulayarak yazma öncesi, esnası ve sonrasındaki etkinliklerin neler olduğunu anlatmaya çalıştık. Kontrollü, güdümlü ve serbest yazma türlerine değindik. Taxi!1 Fransızca yöntem kitabındaki yazma alıştırmalarından örnekler vererek yazma becerisini geliştirmeye yönelik alıştırma türlerini açıkladık..

Anahtar sözcükler: yazma öğretimi, yazma etkinlikleri, yazma ve alıştırma türleri.

TEACHING OF WRITING

Abstract

In foreign language teaching, writing skill composes the last pillar of four essential language skills. In language teaching, written communication is as important as the verbal communication and we have to take into consideration the development of this skill at least as much as teaching of speaking. For this reason, we tried to explain the activities before writing, during writing and after writing by emphasizing the significance of teaching of writing. We mentioned about the controlled, guided and free types of writing. We explained the types of exercises oriented to ameliorate the writing skill by giving examples of writing exercises from the Taxi 1 French method book..

Key words: teaching of writing, activities of writing, types of writing and exercises.

1. Giriş

Yabancı dil öğretiminde temel dil becerilerinin gelişiminde anadil ediniminde olduğu gibi doğal bir sıranın izlenmesi görüşü oldukça yaygındır. Kişi önce duyacak, sonra konuşacak daha sonra okumayı ve yazmayı öğrenecektir. Bu doğal sıralamayla izlenen yaklaşıma göre, her temel dil becerisini geliştirmek oldukça güç görünüyor. Sınıf içi uygulamalarda dinleme, konuşma, okuma ve yazma birlikte kullanılmaktadır. Ancak bu becerileri kullanım sıklığı yabancı dil öğrenme amacıyla doğru orantılı olmaktadır.

Yabancı dil öğretiminde, dört temel dil becerisi zincirinin son halkası olarak “yazma becerisi” bulunmaktadır. Belki de bu nedenle, bu becerinin geliştirilmesi sona kalmaktadır. Bazı yabancı dil öğretmenleri de yazma çalışmalarını sınıf içi öğretim etkinliğinden çok sınıf dışında bir ödev olarak değerlendirmektedirler. Oysa dil öğretiminde sözlü iletişim kadar yazılı iletişim de önemlidir ve bu becerinin geliştirilmesine konuşma öğretimi kadar önem verilmesi gerekmektedir. Ancak, yazılı dil, bir geleneği, kendine özgü kuralları, biçimleri olan dildir. Konuşma dilinin yazıya geçirilmiş biçimidir. Yazılı dil, daha ölçülü, daha kurallıdır.(Aksan, 1995:86)

Yazılı iletişimde dili doğru ve düzgün kullanmak kadar bir iletiyi de doğru ifade edebilmek çok önemlidir. Ancak, sözlü iletişim kurarken yapılan dil yanlışlıkları hoşgörüle karşılanırken yazılı iletişim kurmada aynı hoşgörü gösterilmemektedir. Öyle sanıyoruz ki, doğası gereği yazılı iletişimin daha katı olması öğreneni yazılı iletişimden uzaklaştırmaktadır.

Yabancı dil öğretiminde yazma becerisi ve etkinliklerini, yazma ve alıştırma türlerini inceleyerek, dillerin öğrenimi, öğretimi ve gelişimi için Avrupa Ortak Başvuru Metni Çerçevesi'nin A1 düzeyine göre hazırlanan Taxi!1 Fransızca yöntem kitabının yazma öğretimini nasıl gerçekleştirdiği, ne tür metin ve alıştırmalara yer verdiğini göstermek bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

2.Yazma Öğretimine Kısa Bir Bakış

‘Okuma zorunlu bir yorumlama etkinliğidir’ diyen Martinez (1998:96)’e göre okuma/yazma çift yetisini edinmek öğrenimin en başından itibaren acil görünür. Yazma çok kapsamlı işlevlerinden dolayı bütün alanlarda yerini bulur. Okuma mekanik bir eylem değildir, bir dili bilmenin, önceki bir deneyimin ötesinde sezgileri ve beklentileri içerir. ‘70’li yılların yönetsel dönemeci’ daha genel, daha iyi incelenmiş işlevsel ihtiyaçlar üzerinde duran yeni yaklaşımlar başlatır. İletişim çeşitlenen sosyal belgeleri çoğaltır ve öğrenende genel okuma yetisi geliştiren ve metin türleri hakkında okuma becerileri kazandıran yazma öğretiminin nasıl algılandığına götürür.

Sözlü ve yazılıyı birbirinden ayırt etmek mümkün olmadığından, artık okuma ve yazma da birbirinden ayrılamaz. Yazma öğretimi bütüncül olmalıdır. (Martinez, 1998:100)

Cornaire-Raymond (1999:12)'a göre iletişim artık sadece sözlü dile ayrılmadığından, yazmayı öğrenme artık dilin işleyişi üzerine düşündürmeye ya da sözdizimsel modele uygun bağlam dışı sözceleri üretirmeye dayanmayacaktır. Yazı artık kesinlikle sözlü dilin kontrol aracı olmayacaktır. Yazmayı öğrenme, yazıyla ve yazılı olarak iletişim kurmayı öğrenmektir. Sözlü ve yazılı öğretimin biri diğeri kadar önemlidir ve iyi bir sözcük bilgisi bir üstünlüktür.

Yazılı anlatımdaki dil kullanımları daha düzenlidir. Yazılı anlatımın oldukça gelişmiş bir sözdizimi ve çok zengin bir söz dağarcığı vardır. Eşanlamlı sözcükler, kullanım sıklığı az olan sözcükler metin oluşturma aşamasında göz önünde bulundurulur (Günay, 2007: 37).

Yazmanın o andan ve bağlamdan kaçmayı sağladığı, soyutlamayı ve eleştirel düşünmeyi canlandırdığı, bilişsel olduğu kadar etkileşim süreci olduğu unutulmamalıdır (Martinez, 1998:99).

Yazma becerisini geliştirme çabaları İletişimci Yaklaşımda yerini almıştır. Dil bir iletişim ve özellikle de sosyal etkileşim aracıdır. (Cornaire, 1998:20) Öğretimin içeriği artık iletişim için gerekli ama yeterli olmayan bir dilin yapılarını bilme, önceden yerleşmiş dilsel öğelere göre değil öğrenenin iletişim ihtiyacına göre belirlenmelidir. Bu durumda, ihtiyaçlar çok çeşitli ve pek çok sayıda olduğu için yazma gitgide önem kazanmaya devam edecektir (Cornaire-Raymond, 1999:11-13).

Yazma çalışması, Dilbilgisi-Çeviri, Kulak-Dil, İşitsel-Görsel, Bilişsel Yaklaşım gibi pek çok yabancı dil öğretim yöntem ve yaklaşımlarında dilbilgisi öğretimini pekiştirmek için hazırlanan alıştırmalarla sınırlıydı. Bu alıştırmalar arasında dönüştürme, yer değiştirme ve dikte çalışmalarına rastlanmaktaydı. Bu çalışmalar oldukça katı ve dar dilbilgisi önermelerini, genellikle yapay edebi biçimleri ve sözcük listesinden oluşan dikte çalışmalarını içermekteydi ve yazma öğretimi pek yararlı kabul edilmemekteydi (Cornaire-Raymond, 1999:4-11). Pek çok geleneksel üretilmiş alıştırmalar öğrencinin gelecekteki dil ihtiyaçlarına hiç bir bakımdan doğrudan cevap vermediği gibi başka bir ortamda kavramsal araçların tekrar kullanılmasına olanak tanımamaktaydı (Martinez, 1998:99).

Yazma öğretimi, daha ziyade tümce düzeyinde gerçekleşen aşırı güdümlü ve zorlayıcı dilbilgisi ve yazım kurallarını öğretmekten çıkıp pek çok alıştırma çeşidiyle serbest bir üretime doğru yol almaktadır (Cornaire-Raymond, 1999:11-13).

Artık araştırmacılar daha sistemli ve daha büyük bir verimlilik amaçlayan yazılı anlatım yöntemlerinin temelini atmaya başlayacaklardır ve bu durum İletişimci Yaklaşımla gerçekleşecektir.

3. Yazma Öğretimi Nasıl Gerçekleşir?

Yazma öğretiminde yazma öncesinde, esnasında ve sonrasında takip edilmesi gereken bazı etkinliklere yer verilmelidir.

3.1. Yazma Öncesindeki Etkinlikler

Bu aşamada yapılacak olan etkinlikleri öğrenen ve öğretici yönünden inceleyebiliriz. (Demirel, 1999:140-141)

- a. Öğrenen Yönünden
 - Hangi konu hakkında yazacağını düşünme
 - Konunun kime hitap edeceğine karar verme
 - Konu hakkında bildiklerini yoklama
 - Konu aktarırken ne gibi dilbilgisi yapılarına yer vereceğine karar verme
- b. Öğretici Yönünden
 - Konuyu belirleme
 - Konuya ilişkin sözcük ve deyimleri aktarma
 - Konuya ilişkin verilen sözcük ve dil yapıları hakkında açıklama yapma
 - Konu ile ilgili ilk paragrafı sınıf tahtasına öğrencilerin katkısıyla yazma

3.2. Yazma Esnasındaki Etkinlikler

- a. Öğrenen Yönünden
 - Verilen sözcük ve dil yapılarını bir paragraf içinde kullanma
 - Sözcüklerden yararlanma
- b. Öğretici Yönünden
 - Öğrenciye sorular sorarak konuyu düşünmelerine yardımcı olma
 - Öğrenciler yazarken, aralarında dolaşarak sorulan sorulara cevap verme

3.3. Yazma Sonrasındaki Etkinlikler

- a. Öğrenen Yönünden
 - Yazmak istediği konu hakkında, bir şey yazıp yazamadığı konusunda kendini sorgulama
 - Konuyu aktarırken, fikirlerinin tutarlı olup olmadığı konusunda kendini kontrol etme

- Konu hakkında bildiklerini tam olarak aktarıp aktaramadığını gözden geçirme
 - Konuya uygun sözcük, deyim ve dil yapılarını kullanıp kullanmadığını kontrol etme
 - Yazdığı kompozisyonun bir akış içinde -giriş-gelişme-sonuç- gelişip gelişmediğini kontrol etme
 - Yazdığı kompozisyonda noktalama işaretleri ve yazım kurallarına dikkat etme
 - Konuya uygun bir başlık vermeye gayret etme
 - Yazılan kompozisyonun düzgün ve temiz olmasına özen gösterme
- b.Öğretici Yönünden
- İlk paragrafı oluşturan konuların, öğrenciler tarafından oluşturulan ikinci paragrafını da sınıf tahtasında örnekleme

Ayrıca, sınıf içi uygulamalarda yazma becerisini geliştirmeye yönelik çalışmalara yer verilmelidir. Bu yazma çalışması üç aşamada ele alınabilir.

4. Yazma Türleri

Burada yazma türlerine -kontrollü, güdümlü ve serbest yazma- geçmeden önce konuyla ilgili verilen alıştırmaların örneklerinin daha iyi anlaşılması için metin türlerinden bahsetmenin yararlı olacağı kanısındayız.

Martinez (1998:96)'e metin özünde bir anlamlı biçimler dokusudur. Deschênes (1988:19)'e göre ise, bir metin ister sözlü olsun ister yazılı, ister uzun olsun ister kısa, ister eski olsun ister yeni bir sözcüktür. Metin, bilgilerin bir iletme aracı ya da bir başkasına buyrultular dizisi olarak algılanır. Sosyal etkileşim araçları olan jest, resim ya da potografı da bilgiye bir destek sağlamak için kullanır. İlk tiplendirme taslağı yazma analizlerini amaçlayan anlatısal ve anlatısal olmayan metinler arasındaki zıtlık üzerine dayanır. Pek çok anlatısal metin arasında masal, hikaye, fable, efsane, öykü...sayılabilir. Bu yapı segileme, başlatıcı olay, karmaşıklık, çözüm, sonuç ve ders gibi alışılmış bölümleri içerir.

Valiquette (1979) tarafından beş metin türünden oluşan bir tiplendirme geliştirilir. Bunlar bilgilendirici, teşvik edici, anlatısal, şiirsel ve oyunsal metinlerdir (Cornaire-Raymond, 1999: 76). Bilgilendirici özelliği olan metin olayları anlatır ya da tanıtır. Bu metin türüne afiş, duyuru ve dergi makaleleri...örnek olarak verilebilir. Teşvik edici özelliği olan metin karşı tarafın harekete geçmesini amaçlar. Bu türe örnek olarak kullanım kılavuzları, oyun yönergeleri, yemek tariflerini... verebiliriz. Anlatısal özelliği olan metin bireyin düşünce ve duygularını gösterir.

Otobiyografiler, mektuplar, kartpostallar... bu türe örnek olarak verilebilir. Şiirsel özelliği olan metin hayal gücünü çağırır ve fable, masal, oyun tekerlemeleri... içerir. Oyunsal özelliği olan metin dille oynama zevki verir ve hece bilmeceleri, cinası, bulmacaları... içerir.

Meyer (1975) bildirici metin yapısının beş tipine denk gelen beş çeşit sınıflandırma “betimleme, bölümlenme (betimleme birikimi ve sıralama), nedensellik, sorunları çözme ve karşılaştırma” yaparak anlatsal metin ile bildirici metin arasındaki ayrımı yapar (Cornaire-Raymond, 1999:77). Yine anlatsal metin içinde betimleyici, söyleşimsel, kanıtlayıcı ve hatta bilgi verici metin türü de bulunabilir (Günay, 2007: 230).

4.1. Kontrollü Yazma

Her düzeyde kontrollü yazma çalışmasına yer verilebilir. Bu çalışmayla verilen sözcükleri ve tümce yapılarını aynen ya da istenilen değişiklikleri yaparak yazmaları istenir. Kontrollü yazma çalışmalarında amaç dildeki sözcükleri ve yapıları doğru şekilleriyle yazma olanağı verilmektedir (Demirel, 1999:142).

Sınıf içinde kontrollü yazma çalışmalarına yönelik alıştırmalardan hangilerine Taxi! 1 yöntem kitabında yer verilip verilmediğini inceleyelim:

a. Yer Değiştirme Alıştırmaları

Verilen örnek tümcedeki bazı sözcükleri değiştirerek aynen yazılmasıyla yapılan alıştırmadır.

Répondez comme dans l'exemple. Attention de l'accord de l'adjectif. (Taxi! I, Leçon 9, p.31, Niveau: Fondamental I)

Exemple: Chez nous, le séjour est clair. (M.et Mme Vidal)

→ Chez eux, le séjour est sombre.

1. Près de chez lui, il y a une rue calme. (vous)
2. Chez moi, l'ascenseur est ancien. (elles)
3. Chez vous, la cuisine est très grande. (moi)
4. Au-dessus de chez moi, le voisin est bruyant. (nous)
5. Chez eux, la chambre et le séjour sont sombres. (moi)

b. Dönüştürme Alıştırmaları

Verilen bir yapının başka bir yapıya dönüştürülerek yazılmasını içeren alıştırmalardır. Örneğin, başlangıç düzeyinde verilen bir metinde geçen kişi

adılarını değiştirerek ve gerekli değişiklikler yapılarak metnin tekrar yazılması istenebilir. İleri düzeyde ise etken yapıyla yazılmış bir metnin edilgen yapıyla tekrar yazılması, dolaysız anlatımla yazılan bir metnin dolaylı anlatıma aktarılması ya da sıfat yerine sıfat tümceciği, belirteç yerine belirteç tümceciğinin yazılması gibi alıştırmalar yapılabilir.

-Du vous au tu.

Vous donnez ces indications à un(e) ami(e). Transformez comme dans l'exemple. (Taxi! I, Leçon 10,

p.33, Niveau: Fondamental II)

Exemple: Passez → passe.

Prenez la rue devant la poste puis continuez tout droit. Allez jusqu'à la fac à votre gauche. Traversez la

Seine sur le pont. Tournez à droite. Entrez dans le musée sous la pyramide.

-Et toi? Et elle?

Transformez ces phrases en utilisant tu, puis elle. (Taxi! I, Leçon 15, p.47, Niveau: Fondamental II)

Le dimanche matin, je me lève à 10 heures, je fais le ménage et après je me lave. L'après-midi, je me repose, puis je fais du tennis.

c. Örneğe Uygun Bir Kompozisyon Yazma

Öğrenenlere örnek bir metin verilir. Bu metne benzer bir kompozisyonu ya da diyalogu anahtar sözcükleri kullanarak yazmaları istenir.

Bu alıştırma türüne Taxi!1 yöntem kitabında yer verilmemiştir.

d. Yeniden Sıraya Koyma

Düzensiz olarak verilen sözcüklerin düzgün tümce yapılarına ya da düzensiz verilen tümcelerden düzgün bir paragraf oluşturma gibi çalışmalar yaptırılabilir.

-Meli-mélo.

Mettez les mots dans l'ordre pour former une phrase. (Taxi! I, Bilan, p.38, Niveau: Fondamental II).

1. ou-avion-y-en-train-on-va-en

2. est-hôtel-c'-au-un-de-plage-bord-la

3. rue-à-la-prenez-première-gauche
4. monsieur-le Louvre-pardon-du- est-où-c'-musée
5. nous-avec-numéro-allons-y-bus-12-le

- En désordre.

Les phrases suivantes viennent de deux articles différents. Lisez-les et classez-les, dans l'ordre, dans les tableaux ci-dessous. (Taxi! I, Bilan, p.104, Niveau: Fondamental IV)

- a. Ce retraité a de la chance: le sac noir n'est peut-être pas très intéressant mais l'argent, lui, a aujourd'hui une valeur important...
- b. Elle a alors heurté madame marchand. Blessée, la retraitée est actuellement à l'hôpital.
- c. Elle venait de pleuvoir, la voiture roulait certainement tres vite et n'a pas pu s'arrêter.
- d. Monsieur D., boulanger à la retraite, faisait des travaux dans son séjour quand il a vu, sous la cheminée, un sac noir.
- e. Un accident s'est passé hier matin, rue de la Gare, à Cognac: il était 8 h 30.
- f. Il a alors pris le sac et en a sorti d'anciens billets de banques!
- g. Mercredi matin, à Jarnac, un homme de 76 ans a trouvé dans sa maison cinquante billets de banque datés de...1850!
- h. Yvonne Marchand, 85 ans, à la retraite, traversait la route quand une Citroën est arrivée.

La voiture roulait trop vite...

De l'argent sous la cheminée

	2	3	4	1	2	3	4

e. Sorulara Cevap Vererek Paragraf Yazma

Verilen sorulara bir bütünlük içinde cevap verilerek bir paragraf yazmaları istenir.

-Maison à louer.

Vous êtes en vacances et vous louez votre maison ou votre appartement à des Français. Expliquez, dans une lettre, comment est votre maison ou votre

appartement. (Taxi! I, Bilan, p.40, Niveau: Fondamental II)

-Où est cette maison, cet appartement?

-Combien de pièces est-ce qu'il y a?

-Quel est le nombre de chambres, de salles de bains...?

-Est-ce qu'il y a le téléphone, la télévision, une piscine...?

-Est-ce qu'il y a un jardin?

-Est-ce que c'est loin de la gare ou de l'aéroport?

-Quel est le prix de la location?

f. Tamamlama Alıştırmaları

Yarım bırakılmış bir tuncenin ya da bir diyalogda boş bırakılmış sözcük ya da tuncenin tamamlanması istenir. Bir diğcr alıştırma çeşidi de verilen bağlaçlarla iki ayrı tuncceyi bileşik tuncce olarak yazma şeklinde olabilir. Ayrıca bulmaca doldurma bu tür alıştırmaya örnek olarak verilebilir.

Jeu.

Trouvez le mot et complétez: (Taxi! I, Leçon 1, p. 11, Niveau: Fondamental I)

F.... 1 C'est Lucie F....Ç... 5 Aline Doré est.....

DORE 2 Il s'appelle Jacques D... . .A... 6 Lucie: 'Alberto est mon...'

A..... 3 Elle s'..... Sonia ..I 7 ... est-ce?

N.. 4 Mon ...? Ferro. ...S 8.... êtes italien?

-Mais qui sont-ils?

Lisez plusieurs fois le texte ci-contre et complétez le tableau ci-dessous. (Taxi! I, Leçon 8, p.26, Niveau: Fondamental I)

No
m					
Pro	sculp
fession				teur	

-Pouvoir, vouloir ou savoir?

Complétez les phrases avec un de ces trois verbes. (Taxi! I, Leçon 22, p. 64, Niveau: Fondamental II)

1. - Elle parler allemand?
2. - Tumettre cette lettre à la poste?
3. - Vous aller au cinéma, ce soir?
- Ah! Oui, c'est une bonne idée.
4. - Ils aller à la fête, samedi?
- Non, ce n'est pas possible.
5. - Pas de problème, nous répondre au téléphone.

Retrouvez, dans cette grille, l'infinif de sept verbes utilisés dans les interviews.
(Taxi! I, Leçon 15, p.46, Niveau: Fondamental II)

4.2. Gdml Yazma

Gdml Yazma alışmalarıyla öğrenenlerin ğrendikleri sözcükleri ve tmce yapılarını kontrollü bir şekilde kullanmaları ve anlamlı bir paragraf oluşturmaları istenebilir.

Sınıf içinde güdümlü yazma alışmalarına yönelik alıştırmalardan hangilerine Taxi!1 yöntem kitabında yer verilip verilmediğini inceleyelim:

a. Dikte Yapma

Dinlenen bir metnin aynen yazılmasıdır. Dikte yapılırken:

- I. Metin önce normal bir hızla okunur, öğrenenler dinler.
- II. Metin ikinci defa anlamlı sözcük gruplarıyla okunur ve öğrenenlerin yazması istenir.
- III. Metin son defa okunur ve öğrenenlerin yazdıklarını kontrol etmeleri istenir.
- IV. Yazılan metin öğrenenlere verilen ya da tahtaya yazılan örneğe bakılarak ya kendisi tarafından ya da arkadaşı tarafından düzeltilir.
- V. ğrenenlerden yanlış yazılmış sözcük ve tümceleri tekrar doğru bir şekilde yazmaları istenir.

Bu alıştırma türüne Taxi!1 yöntem kitabında yer verilmemiştir.

b. Dikteli Kompozisyon (Dicto-Comp)

Öğrenenler bir metni tümüyle dinler ve daha sonra öğrenenlerden aynı metni yeniden yazmaları istenir.

Bu alıştırma türüne Taxi!1 yöntem kitabında yer verilmemiştir.

c. Not Alma

Öğrenen dinlediği bir metinden önemli bulduğu kısımları not alır. Daha çok ileri düzeyde yapılması uygun bir çalışmadır. Ancak yine de Taxi!1 yöntem kitabında olduğu gibi öğrenenin seviyesine göre her düzeyde uygulanabilecek bir çalışma olduğunu söyleyebiliriz.

Écoutez et notez des informations. (Taxi! I, Leçon 13, p.43, Niveau: Fondamental II)

	1	2	3
Destination			
Heure de départ			
Numéro de la voie			

d. Özetleme

Okunan ya da dinlenen metnin anlamını kaybetmeden kısa ve öz olarak yeniden yazılmasıdır.

En Résumé.

Complétez le tableau ci-dessous sur le modèle suivant. (Taxi! I, Leçon 32, p.90, Niveau: Fondamental IV)

Quand?	Quoi?
1 en 1935	Pierre Boulanger a demandé de fabriquer une petite voiture pas chère
2...	
3...	
4...	
5...	

f. Öz yazma

Bir metnin belirli sınırlarla özünü veren bir metnin yazılmasıdır.

Bu alıştırma türüne Taxi!1 yöntem kitabında yer verilmemiştir.

g. Anahtarları Belirleme

Bir metindeki ana fikirlerin ve başlık tümcelerinin birbirleriyle ilişkilerini ve sıralarını vurgulayacak şekilde liste halinde özet bir yazının yazılmasıdır.

Bu alıştırma türüne Taxi!1 yöntem kitabında yer verilmemiştir.

4.3. Serbest Yazma

Yazma becerisini mekanik bir süreç olarak değil, öğrencinin bütün duygu ve düşüncesini katarak oluşturduğu eleştirel bir düşünme süreci olarak algılamak gerekir. (Demirel, 1999:140)

Serbest yazma çalışmalarıyla öğrenenlerin duygu ve düşüncelerini kendi tarzlarına göre ve yazım kurallarına dikkat ederek yazmaları istenir. Genellikle iki ya da daha çok verilen başlıklardan biri seçilip bir kompozisyon yazılması istenir. Bu yazılar genellikle 100-120 ya da seviyelerine göre 250-300 sözcükle sınırlı tutulmaktadır.

Sınıf içinde serbest yazma çalışmalarına yönelik alıştırılardan hangilerine Taxi!1 yöntem kitabında yer verilip verilmediğini inceleyelim:

a. Betimleme: İnsan ve nesnelerin betimlemesini yapma.

À vous!

Dessinez une pièce avec des meubles et des objets. Décrivez la pièce à votre voisin(e). Il/Elle dessine la

pièce. Puis, comparez les deux dessins. (Taxi! I, Leçon 5, p.21, Niveau: Fondamental I)

b. Hikaye Etme: Bir olayın yazılması.

c. Tartışma: Olayları neden-sonuç ilişkileri içinde sunma.

d. Görüş Bildirme: Verilen bir konuyla ilgili düşünce ve görüşleri yazma türünde çalışmalara öğrenenlerin hedef dildeki düzeylerine göre yer verilebilir.

Hikaye Etme, Tartışma ve Görüş Bildirme alıştırma türlerine Taxi!1 yöntem kitabında rastlanmamıştır.

e. Mektup Yazma

Verilen plana ve öğrenenlerin hedef dildeki seviyelerine uygun olarak özel ve iş mektupları yazdırılır. Ayrıca kitap eleştirisi, araştırma ödevleri, dilekçe, rapor, telgraf, başvuru formları, bildiri, duyuru, söyleşi, kılavuz, makale, kartpostal, reklam ve e-mail gibi günlük yaşamda gerekli yazma çalışmalarından örnekler yazdırılabilir.

Moi, la tour Eiffel.

Utilisez les information ci-dessous et, à la manière du texte sur la 2CV, écrivez un petit article sur la tour Eiffel.(Taxi! I, Leçon 32, p. 91, Niveau: Fondamental IV)

-Née le 31/03/1889 / -Père: Gustave Eiffel / -Coût de la construction: 1 200 000 € / -Trois étages, grande, brune, célèbre / -Utilisée pour la radio, la télévision

Votre e-mail en français. Lisez l'e-mail. À la manière de Luis, écrivez un e-mail à un(e) correspondant(e). (Taxi! I, Leçon 4, p.17, Niveau: Fondamental I)

Bonjour Manu,

Je m'appelle Luis et j'ai dix-neuf ans. J'habite en Colombie. Mon père est dentiste et ma mère est professeur. J'ai une soeur: elle s'appelle Paulina. Elle a vingt-trois ans et elle est étudiante en France. Moi aussi, je suis étudiant, à Bogota. J'aime beaucoup la lecture, le football et le rock (U2, Lenny Kravitz...) Je parle espagnol, anglais et français (un peu).

A bientôt!

Luis

Carte postale.

Lisez la carte postale ci-dessous. À la manière de Mélanie, écrivez une carte postale de la Rochelle à un(e) ami(e). (Taxi! I, Leçon 12, p.37, Niveau: Fondamental II)

Cher Mathieu,

Je suis à Strasbourg, dans l'est de la France. Cette ville est très jolie. J'habite dans le centre avec Elisa, une amie espagnole: elle va à l'Institut avec moi. Nous avons un appartement de 50m², avec deux chambres: il est très bien. On va au cinéma, dans les bars. On visite aussi des musées: il y a le musée d'Art moderne. C'est très intéressant et c'est gratuit pour les étudiants! Ce week-end, nous allons à Paris en train. Et toi, comment ça va?

A bientôt Bises

Melina

Une page de publicité.

Sur le modèle du pain, choisissez un sujet (les journaux, l'école, le cinéma...) et, avec votre voisin(e), imaginez une page de publicité. (Taxi! I, Leçon 36, p.101, Niveau: Fondamental IV)

En 1900, les Français mangeaient 328 kg de pain par personne et par an. Aujourd'hui, ils en mangent 58 kg en moyenne. Et demain? Si vous ne mangez pas de pain, un jour, peut-être, il n'y aura plus de boulangers et vos enfants ne connaîtront pas le goût fantastique de la baguette ou du pain bagnat. Et que deviendront alors le fromage et le vin, s'il n'y a plus de pain?

Le pain, mangez-en!

Si vous ne mangez pas de pain, un jour, il n'y en aura plus.

À vous!

Choisissez un thème (Comment réussir une fête avec des amis, Comment réussir un voyage à l'étranger...) et, à la manière de *Comment réussir un entretien*, écrivez un petit guide. (Taxi! I, Leçon 24, p.69, Niveau: Fondamental III)

f. Edebi Yazılar Yazma

Edebi yazı türü öğrencilerin duygu, düşünce, deneyim ve arzularını kendi tarzlarıyla anlatma olanağı tanır. Edebi türler bir yaratıcı yazma örneğidir. Öğrenenlerden de yaratıcı yönlerini geliştirmek amacıyla hedef dildeki seviyelerine uygun, kısa öykü, oyun, anı, deneme ve şiir gibi özgün çalışmalar yapmaları istenebilir.

- Poème:

Lisez ce poème. À la manière de Jacques Prévert, imaginez un poème à partir d'une des peintures ci-dessus. (Taxi ! I, Leçon 8, p.27, Niveau: Fondamental I)

Une orange sur la table

Ta robe sur le tapis

Et toi dans mon lit[...] (Jacques Prévert, "Alicante", Paroles, Gallimard)

-Souvenirs, souvenirs...

Racontez par écrit un très bon souvenir de fête en famille ou avec des amis. (Taxi ! I, Leçon 20, p.59, Niveau: Fondamental III)

Sonuç:

Taxi!1 yöntem kitabı Avrupa Dil Konseyi'nin yönergesi doğrultusunda İletişimci Yaklaşım temeline dayandırıldığından genel olarak günlük yaşamda gerekli metin ve alıştırmaları içermektedir. Bu yöntem kitabında örtük bir izlenim takip edilmiştir. Bir mektup, kart, bildiri, duyuru, makale,... nasıl yazılır diye bir strateji öğretilmemektedir. Ancak öğrenen daha önce yapılan çalışmayı göz önünde bulundurarak, sezgisel olarak ve öğretmenin anında yaptığı müdahaleyle istenileni yazabilmektedir.

Demirel (1999:140)'in dediği gibi yazma becerisini mekanik bir süreç olarak değil, öğrenenin bütün duygu ve düşüncesini katarak oluşturduğu eleştirel bir düşünme süreci olarak algılamak gerekir.

Yazma becerisinin soyutlamayı ve eleştirel düşünmeyi canlandırdığı, bilişsel olduğu kadar etkileşim süreci olduğu hep akılda tutularak yazma öğretimine sınıf içinde yeterince yer verilmelidir. Yazma çalışmalarında yapılan yanlışlar biçimsel olduğu kadar içeriksel olarak da düzeltilerek kalıcılık sağlanmalı ve öğrenenler yazma çalışmalarına daha fazla teşvik edilmelidir.

Kaynakça:

- Aksan, D. 1995, Her Yönüyle Dil, TKD, Ankara.
- Capelle, G.- Menand,R. 2003, Taxi!- Methode de Français, Hachette, Paris.
- Cornaire,C.-Raymond, P.M.1999, La Production Écrite, Clé International, Paris.
- Cornaire, C. 1998, La Compréhension Orale, Clé International, Paris.
- Demirel, Ö. 1999, Yabancı Dil Öğretimi, Milli Eğitim Bakanlığı Yay., İstanbul.
- Deschênes, A.-J. 1988, La Compréhension et La Production de Textes, Presses de l'Université de Quebec, Sillery- Quebec.
- Günay,D. 2007, Metin Bilgisi, Multilingual, İstanbul.
- Martinez, P. 1998, La Didactique des Langues Étrangères, Puf., Paris.